

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curacao, Bonaire,
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
voornitbelating.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentie van 1 tot 7 regels
fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD

OP CURAÇAO,
PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 120.

De Agentuur

ten huize van de Heeren

JAN ELLIS, Curacao, — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, Aruba, — Playa.
JOSE A. ROSA HERRERA, Bonaire, — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres
luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan for Curacao, Bonaire i Aru-
ba fl. 10.— pa aña.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 te 7 regel, fl. 0,50, cada
regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

aankomst alhier:

4 Juli *Harrison* van Liverpool
5 Juli *Maracaibo* „ Maracaibo

CALENDARIO.

Juli.

4 DOMINGO. III despues di Pentec.
5 LUNA. S. Miguel de los Santos, v.
6 MARTES. Sta. Godeliva, v. Ima.
7 RAZON. S. Perna, oh.
8 MIÉRES. Sta. Isabel, reina.
9 VIERNES. Sta. Martinus di Gerson.
10 SABBA. Sta. Sate Roeman, min.

STAND DER MAAN.

E. K. 8 Juli 8 ure 42 m. A. M.

Opkomst der Zon:
8 Juli 5 ure 37 min.
Ondergang der Zon:
8 Juli 6 ure 23 min.

SCHEEPSTIJDINGEN.

vertrek van hier:

7 Juli *Paket-sch.* naar St. Thomas.
7 „ *Valencia* „ New-York
9 „ *Maracaibo* „ Maracaibo.

NEDERLAND.

I.

Weken lang was het Moederland ten prooi aan een onbloedigen maar niettemin allerheftigsten Verkiezingsstrijd. Een dubbele strijd moest aan de stembus gestreden worden: voor de Provinciale Staten en voor de Tweede Kamer onzer Staten-Generaal. Wat de stemming betreft voor de Prov. Staten, zij viel reeds in den aanvang ten gunste van de anti-liberalen uit. Ook over de herstemming konden dezen tevreden zijn. „De clericale stormloop op de zetels der Provinciale Staten” — zoo heette in de N. Rott. Ct. het gezamenlijk optreden van Katholieken en Anti-revolutionairen bij de verkiezingen — had tot verblijdende einduitkomst, dat op de Liberalen een twintigtal zetels veroverd werden. Over de geschiedenis van dien strijd tegen het liberalisme en betreffende de overwinning der vereenigde Katholieken en Anti-revolutionairen schrijft De Standard: „De kloppartij begon reeds in '80; nam breeder evenredigheden aan in 1883; won in krachten bij velerlei tusschentijdsche verkiezing, en werd met ongemeene kracht voortgezet bij de stembus van '86.

„Gevolg waarvan dan ook was, dat bij deze ééne verkiezing een 25 zetels aan de liberalisten zijn ontnomen en op hun tegenstanders over zijn gegaan; makende alzoo voor hen een verschil van 50 stemmen. Want immers, zij verloren er niet alleen 25 maar wij wonnen er 25, wat feitelijk 50 stemmen scheelt.

„Niet enkel heeft de alleenheerschappij der liberalisten in de Staten dan nu ook uit, maar wat meer zegt, delven zij nu reeds het onderspit in drie provinciën (Noord-Brabant, Limburg en Utrecht); staan ze in één provincie, Gelderland, *à pari*, zoodat het lot zal moeten beslissen; en zien ze krachtige minderheden tegenover zich staan in Zuid-Holland, Zeeland en

Friesland. Slechts in de vier provinciën Groningen, Drenthe, Overijssel en Noord-Holland zetten ze het oude spelletje nog voort. Voort, niet zonder verlies, want ook in drie van deze vier provinciën boetten ze zetels in, maar dan toch met oppermacht.

„Dit resultaat is voor de liberalistische partij een *Memento mori*, waar ze wel liefst over zwijgt, dat ze wel zoo goed mogelijk aankleedt en opkuijt, maar dat niettemin een boos voortteeken is voor het afnemen van haar politieken invloed.”

Nog meer in bijzonderheden heeft men de gevolgen berekend, welke deze Verkiezing eenmaal zou kunnen hebben voor de Eerste Kamer. In ons Hoogerhuis staan thans de anti-liberalen tegenover de liberalen als 9 tegen 30; verondersteld nu, dat ook de Eerste Kamer in de eerstvolgende drie jaren ontbonden werd — hetgeen met het oog op eene nog altijd in de lucht zwevende Grondwets- en Kieswetsherziening lang niet tot de onmogelijkheden wordt gerekend — dan zou de anti-liberale minderheid tot 15 tegen 24 kunnen stijgen.

Den 15^{en} Juni hebben de verkiezingen voor de Tweede Kamer plaats gehad. De uitslag daarvan is ons natuurlijk nog niet bekend. Gereedelijk zou men de hoop mogen koesteren, dat ook thans weder het anti-liberale kamp is versterkt geworden. De liberalen zullen zich echter geducht te weer hebben gesteld, als duidelijk is uit het forsche bazuingeschal, waarmede zij ten strijde werden opgeroepen.

„Clericaal of liberaal, — schrijft het *Vaderland*, — dat moet en zal weder de leus zijn bij deze verkiezingen.

„Ditmaal meer dan ooit.

„Wij weten zeer wel, dat, als het liberalisme zich eenvoudig oplost in anticlericalisme, dit woord slechts een zinledige klank wordt. Wij weten zeer wel dat de tekortkomingen der liberalen velen

zijn geweest, en dat jarenlang de plicht om een politiek van hervormingen in te wijden onder allerlei gekibbel is verzuimd. Maar wij weten ook dat het thans niet het oogenblik is, oude geschillen op te rakelen en ondergeschikte verschilpunten breed uit te meten. Wij weten dat, wil de liberale partij weder hervormingspartij worden, een eerste vereischte is, dat zij meerderheid zij. Wij weten dat de strijd tegen den gemeenschappelijke vijand fel zal zijn; dat ban en achterban moeten opkomen, en dat geen der liberale krachten in dezen kamp kan worden gemist. En wij weten ook dat in den tegenspoed de band hechter is geworden, en dat, als niet alle voortteekenen bedriegen, de gemeenschappelijk te volgen gedragslijn thans allen liberalen klaar voor oogen ligt.”

Geen andere strijdleus dus dan *Clericaal of Liberaal*. 't Is fraai! Na zoovele vergaderingen van liberale *Unies*, zoovele bouwstukken van *Vrijmetselaars-loges* en zoo eindeloos vele *Nuts*-voordrachten kunnen de liberalen bij hun verlichte volgelingen met geen anderen gemeenschapsband aankomen dan met een.... scheldwoord. Het is alsof zij den liberalen kiesgerechtigden, die zelf over hun liberalisme beschaamd zijn, toch de kreet willen afpersen: „Liever Turksch dan Paapsch!”

Edeler is de leus van Katholieken en geloovige Protestanten: zij strijden voor de vrijheid van godsdienst, voor de rechten van het huisgezin, voor de gelijkheid van rechtsbedeeling door de tijdelijke macht, voor het doen verdwijnen uit onze wetgeving van zoovele onrechtvaardigheden als er besloten liggen in art. 194 van de Nederlandsche Grondwet; — en dat alles vatten zij te zamen in hun leuze: rechtvaardigheid en eerlijkheid op het stuk van *Onderwijs*.”

„Alleen door eensgezindheid onderling — schreef De Tijd —

en door samenwerking met de Protestantsche anti-liberalen kunnen wij ten noorden van den Moerdijk er komen. Ook in Zeeland zal het niet anders gaan.” Echter vertoonden zich reeds een paar dagen voordat die woorden geuit werden, onheilspellende teekenen in het anti-liberale leger. Hetzelfde blad waarschuwde nog bijtijds wellicht, en luidde krachtig de alarmklok. De volgende edele woorden richtte de Redactie tot de katholieke kiezers van Nederland.

„De berichten, die wij aangaande verkiezingszaken uit verschillende districten ontvangen, vervullen ons met diepe bezorgdheid.

„Niet, dat opgewektheid voor den strijd aan de katholieke kiezers zou ontbreken, of dat de band, welke de kiezers en de afgetreden afgevaardigden, die pal hebben gestaan voor hun belangen, verbindt, zou verzwakt zijn. Voor geen van beiden bestaat gevaar. Veeleer duchten wij, dat de katholieke kiezers, door vroeger behaalde gedeeltelijke overwinningen, hier en daar overmoedig zijn geworden. Men meent *alteen* te kunnen wat tot dusver niet anders dan door inspanning van vereenigde krachten te bereiken viel. Men speelt hoog spel in onderscheiden districten. Voor het oogenblik noemen wij alleen het district Goes, maar ook voor andere districten moeten wij ons hart vasthouden.

't Spreekt vanzelf, dat indien eenmaal dappere, — zij het naar onze meening al te roekeloze — handen het vaandel onzer partij buiten onze eigene slaglinie te midden van den vijand hebben gebracht, dat het dan de plicht is van al onze vrienden — een plicht, waaraan ook wij-zelfen niet zullen te kort schieten — alle pogingen in het werk te stellen, ten einde de vermetelen ter hulp te komen. Zóó iets is meer gebeurd.

Gelukt een dergelijke poging, dan wordt de moed, welke eigenlijk overmoed behoorde te hee-

ten, van hen die op eigen krachten vertrouwden, algemeen geprezen. Zoo ons woord echter in districten, waar men nog wankelende is, eenigen invloed kan uitoefenen, vermanen wij met allen aandrang, dat men toch aan de oude, beproefde regelen van krijgseleide blijve vasthouden. Waaghalzerij bij verkiezingen deugt nooit, maar kan nooit grooter schade aanrichten dan bij een ontbinding als deze."

Twaalf dagen later hebben de partijen slag geleverd. Beiden, als uit het bovenstaande blijkt, toonden evenveel moed en beslistheid om hunne zaak met alle kracht te verdedigen; beiden evenzeer zweefden tusschen hoop en vrees aangaande den uitslag van den strijd. Wij voor ons dienen geduld te oefenen, tot telegraaf of mail ons nadere inlichtingen daaromtrent gelieve mede te deelen.

Triunfo di Iglesia Católica.

(Sgimentoe).

Hopi di nos lezadornan, "koe a leza", probablemente lo a mira coe ciertoe admiracion, koe pa nos moestra mas claramente triunfo di Iglesia Católica riba Cultuurkamp, nos a tribi menta na mees tempoe number di Canossa. E number-ai lo mester a zona raar den nan orca. Number di Canossa lo mester a presenta den nan imaginacion un concepto di Iglesia Católica henteramente contrario di e concepto, koe nos kier haci nan forma di dié. A lo menos, Canossa i su historia no ta haci hende corda riba nada otro sino riba e usurpacion "asina generalmente conócir" di un Papa Romano; riba su misjimentoe caprichoso i arbitrario den gobiernoe temporal di pueblonan; riba dureza, insensibilidad di Papa Gregorio VII; riba humiliacion di Alemania pa Roma tirano. E palabra Canossa ta doena un parcementoe, koe Catolicanan, mees cos koe e celebre von Bismarck, no sabi na oenda Canossa ta.

Pa Católica i no-Católica, historia di Canossa tabata scirbir i huzgar di diferente manera; i ta di jama atencion koe ni e historia-ai ni su huicio, segun historiador Catolicanan, no ta excita awendia mas contradiccion di hombernan, koe a gana laurel di fama riba terreno di scirbimentoe di historia, i koe sin embargo no ta Católica. Esainan a haci un critica imparcial di Historia, i p'esai mees nan huicio ta un triunfo mas pa Iglesia Católica, koe ta mira su honor generalmente i claramente reparar na bista di e calumnias histórican di e pretendido hombernan di ciencia.—Larga nos recorda aki anto, lo ké tin relacion coe e historia di Canossa.

Na anja 1076 Emperador Enrique IV a jena midir di su crueldadnan contra Iglesia i Estado. Apesar di continuo protestanan di Papa el a sigi bende dignidad i servicio Ecclesiasticonan coe su amigoe i partidacionan pa placa. El a ostablece Obispado i Abdia na su gustoe; i e Criaturanan-ai di poder temporal mester a sostene, proteha i propaga pureza di doctrina i di moral den Iglesia di Cristoe! Si hende corda aki riba nos actual Obispo di Estado, Reinkens, i su rebanjo, anto nan lo por forma mas ó menos un idea na ki desprecio e Emperador Aleman, Enrique IV, a entrega dignidadnan di Iglesia, na ki grado de degradacion el a pone moral Cristiana. Coe orden di e Emperador-ai su obispo nacionalnan a reuni nan na Worms (1076) hunto coe algun principe, i den e concilio respetable-ai nan a declara Papa Grego-

rio VII como desvestir di su dignidad Papal. N'e tempoe-ai Papa a pone Enrique IV for di comunicacion coe crejente catolicanan i el a excomulgá, pasobra e Emperador-ai tabata culpable, no solamente di a comete simonia i otro usurpacion mas contra Iglesia Católica, ma tambe pasobra el a haci culpable na adulterio público i na eisma.

Poco despues di e excomulgacion-ai Principe Alemannan a reuni nan den Asamblea di Estado na Trier. Den e reunion-ai, na oenda Enrique IV tambe a manda su representantenan, e Principenan a examina accion publiconan di e Emperador,— i a resulta koe henteer su bida tabata un cadena di inhusticia, kibramentoe di palabra, crimen i violencia contra Iglesia i Estado, contra su subditanan i contra strangeroe; asina mees tambe a bini na el, com Enrique IV tabata pone su Imperio na desprecio, com e tabata ruina e Imperio, koe promer tabata asina floreciente i poderoso. Apesar di promesa solemnenan di Enrique, koe e kier a repara toer su inhusticianan, e Principenan na Trier a resolve di kité i nombra un otro Emperador na su lugar. Ni e representantenan di Papa, koe tabata presente tambe na e reunion, no por a mové e Principenan na ningun condescendencia coe e Emperador infiel i criminal. Por ultimo toer dos partida a resolve di manda invita Papa Gregorio VII pa e mees bini na Alemania (Augsburgo), afin di bin arregla personalmente e "cuestionnan Ecclesiastico i Politico." Papa a acepta e encargo-ai, asina honroso koe altamente difícil, i el a poné na biala pa Augsburg. Mientras tantoe Enrique IV a sali pa Roma, coe su esposa Bertha i su jioe Coenraad, di tres anja, i coe algun otro hende mas. E tabatin presentimiento koe lo no a sali nada bon p'e for di e Asamblea di Augsburg, i p'esai, aunke en vano, el a busca di haci koe Papa no abandona Roma, ma arregla e asunto pendiente nan amigablemente coe n'e, i "no den un Asamblea asina numeroso i pasionar." P'esai Enrique a resolve di bai e mees pa Italia; e tabata spera gracia for di Papa Gregorio su generosidad i sentimentoe sinceronan, mas bien koe for di e Principe indignanan. Enrique i Papa a contrá coe otro na castillo Canossa. Enrique a dirihé na Marquiza Matilda, su parente, na Marquesnan di Azzo di Este, na Mate Hugo di Clugny i otro personanan koe tabata e tempoe-ai na Canossa, pa nan pidi p'e absolucion ó derogacion di e pena Ecclesiasticonan. Gregorio VII a manda bisa Enrique, koe e bai defendé na Asamblea di Estado, si e ta asina tantoe coubencir di su inocencia; "e (Papa), na ausencia di kehadornan, no por a huzga riba asuntoe di e acusado." Enrique a responde koe lo e someté na sentencia di Asamblea; ma Papa no por a acepta e promesa-ai, pasobra e tabata conoce caracter infiel i hipócrita di e Emperador masjarbon.

Obheto di Emperador Enrique su biala na Italia tampoco no tabata un secretoe pa Gregorio VII. Pronto lo a cumpli un anja i un dia di e excomulgacion Ecclesiastica; i, segun derechon di Edad-Media, e ora-ai e Emperador excomulgá lo a feda cecar for di toer gobiernoe civil tambe. Como Católica anto, tabata di muchoe importancia pa Enrique, koe e tabata librar di e castigo Ecclesiastico. Pa koe esaki a sosode Papa tabata exhi mas ainda koe e penitencia pública di coestumber, koe Enrique a toema riba dié: no solamente e mester a moestra arrepentimiento di su crimennan, ma tambe e mester a repara asina tantoe posible e inhusticianan koe tabata existi; esta: kita e obispoe cismáticonan, bolbe pone e bien i dignidad ecclesiasticonan, koe el a apropiá i parti ilegalmente, na nan destino legitimo, etc. etc. Solamente bao di e condicionnan-ai, i koe Enrique lo a bai entendé despues coe e Principenan na Asamblea di Augsburg, Papa Gregorio VII a jega na aboli e castigo Ecclesiasticonan.

Nos a mira caba, koe contra-mentoe di Papa coe e Emperador na Castillo Canossa tabata henteramente pa casualidad: koe Enrique IV coe su boluntad propio, i no obligá pa Papa, a someté na e penitencia fuerte, coe cual Papa, Emperador i Reinnan di e tempoe-ai tabata sinti nan mees poco rebahar koe ultimo di nan subditanan. Scirbidor PROTESTANTAN, manera Duller, Dittmar, i otro mas ta elogia como admirable e dulzura, koe na e ocasion-ai Papa Gregorio a usa coe Enrique; dimanera koe e Emperador no por a acusa Papa ni pa severidad di e penitencia ecclesiastico ni pa su rebahamentoe. Den su obra *Der Kampf zwischen Papstthum und Königthum von Gregor VII bis Coloz II*, Ibach ta bisa, koe e scirbidornan, koe kier papia riba e cuestion importante-ai i huzga sucesonan di promer-ai solamente segun nos tempoe—sin lo nan por drenta espíritu di tempoe di Edad-Media—"no tin derecho di huzga ni sentenciá."—Un profesor PROTESTANT, von Pflegh-Hartung, a bisa den un conferencia, koe el a ta ne "Riba Canossa" na December di 1882: "Ta inexacto, pa hende doena n'e palabra Canossa e interpretacion di humiliacion di mas gran di di Imperio Aleman pa Pader Papal. Ningun cronista di promer tempoe-ai no tin af-ribo e opinion—i actualmente ainda asina propaga e opinion-aki ta un falsificacion di scirbidornan di despues."—Nos no kier molesta nos lezadornan trecendo aki mas testimonio di scirbidor no-Católica (†), koe ta bafon di toer e concepto romanticonan di Historia di Canossa, haciendo homenaje (manera Gregorovius) na *caracter casi sobrehumano* di Papa Gregorio VII, koe otro a calumnia asina tantoe. Berdaderamente, eienai historica di awendia ta copia di *Canossa, Inquisition, Galileo, Anchi di San Bartolomeo* i otro di e historianan-ai, di na manera, koe seguramente lo no ta muchoe na gustoe di hopi di esnan, koe ta oia Papa i Iglesia Católica. Nos ta ribi jama esai: Un triunfo di BERDAD, i p'esai mees: Un triunfo di IGLESIA CATÓLICA na mees tempoe.

(E la sigi).

(†) Por ejemplo *Floto i Sugheim*, koe ta papia di Papa Gregorio VII coe espresion basta fanático ainda: *Gregorio*, promer ciudadano Protestant di Roma, etc., etc.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernements-Desastten.

Curacao, 3 Juli 1887.

Door Lambertus Martielea is bij request aan den heer Gouverneur dezer kolonie vergunning verzoekt om zich voortaan met weglating van den geslachtenaam Martielea, te schrijven en te tekenen Lambertus Maduro.

Geschiedende deze aankondiging in gevolge de art. 55 tot en met 61 van het Burgerlijk Wetboek voor deze kolonie.

De Sergeant D. B. Senior aangesteld tot Sergeant-majoor bij de Stedelijke Schutterij.

De Gouvernements-Secretaris, HELLMUND.

DINSdag hield de Koloniale Raad, onder Voorzitting van den HoogEdl. Gestr. Heer Gouverneur, een openbare zitting. Aan de orde kwam het eerste verzoekschrift van eenige ingezetenen, stekkende om het lossen van steenkolen elders dan aan den Waterkant te doen plaats hebben. Word besloten het ten fine van onderzoek en rapport naar een Commissie te verzenden, bestaande uit de Leden Daal, Leyba en Schotborgh.

De ontwerp-begroting voor het dienstjaar 1887 kwam vervolgens in behandeling, en werd na eenige discussie goed gekeurd met het volgende viertal wijzigingen:

1° Art. 67 (Kosten voor het verbeteren van het muntwezen) werd ge-

bracht van f 80,000 op f 5,000.— 2° Art. 172 (Verbetering van de St. Anna baai enz.) vermindert tot f 15,000.

3° Art. 173 (Herstelling en onderhoud van de kaden, enz.) werd, na afstemming van het kadeplan, met f 5,000 vermindert.

4° Art. 186 (Art. I Afd. Pensioen) vermindert met f 3500, pensioen van den voormaligen Gouverneur v. Heerd tot Eversberg.

Bij de behandeling van art. 186 sprak het lid LEYBA een rede uit, waarin gewezen werd op het zwaarwekkende feit van de jaarlijksche vermeerdering der pensioen-gelden. Daarvoor wordt thans reeds 1/3 van het eindelijk der geheel begroting uitgetrokken. Een betere begroting van de pensioen-wet hing dus niet langer in gesteld worden, en miltlerwijl dient gewerkt te worden, dat geen misleiding omtrent de wet worde gegeven. Het op nu is niet gelukt worden bij de uitbrekking van het bedrag van f 3500 voor pensioen van den voormal. Gouverneur v. Heerd. Deze was op *Guano Rillas* en niet *Koloniale* land, en het land was niet meer van de St. J. B. een pensioen te verdienen uit de Koloniale Kas. Daarbij komt, dat *Guano Rillas* van hier naar Suriname en niet looger betrekking is overig plaats; zijn pensioen van dit land te betalen komen van een begroting.

— De hier thuishoorende Engelsche *Canossa*, kapt. J. H. Prater, is op hare reis van New-York naar weares, Dinsdagocht op het Noordelijk punt van het eiland Klein-Curaçao gestrand. Het schip werd spoedig ontgesteren. Het scheepsvolk heeft zich kunnen redden; een gedeelte daarvan is den volgenden dag hier aangekomen. De lading ging gedeeltelijk verloren; de correspondentie werd gered.

— De Nederlandsche Schoener Gouverneur van den Brandhof vertrekt Woensdag a. s. naar de eilanden St. Martin, St. Eustatius en Saba. Brieven worden op den vertrekdag aangenomen tot 2 uur des namiddags.

— Meiden wij steeds met voldoening de hooge onderscheidingen, welke den zonen van Curaçaosche families aan de Universiteiten van de Oude en Nieuwe wereld mochten te beurt vallen, met niet minder genoegen volgen wij de zeer belangrijke wetenschappelijke reis in het verre Oosten van onzen landgenoot den Heer C. Gorsira. M. Zijne reis naar Damascus en vertere tocht naar de roemrijke steden Babylon en Ninive was reeds in zijn jongste schrijven aangekondigd. Evenwel werd het oorspronkelijk plan, om nl. zoveel mogelijk den weg te volgen langs de oostelijke streken van den Jordaan, wegens de politieke toestanden gedeeltelijk gewijzigd. Het Turksch gouvernement was namelijk in oorlog met de Drusen. Geen wonder, dat het Turksch escorte den reiziger niet wilde begeleiden door het gebergte, waar zij elk oogenblik aan een veraderlijken aanval dier geduchte vijanden waren blootgesteld. Wie echter, als de Heer Gorsira, vooraf met de geschiedenis dier landstroken door en door bekend is, troost zich gaarne van zulk een teleurstelling en kent belangrijke wegen en plaatsen genoeg om zich schadeloos te stellen. De reis werd dan voortgezet over S a s a. De reiziger teekent op deze plaats in zijn dagboek aan, dat hier volgens een plaatselijke en aloude overlevering de woonstede was van den Propheet Job. Voor men echter deze plaats bereikt heeft, moet men dagen lang vergeten dat er elders ook boomen en struiken groeien, om hun gemis hier niet te gevoelen; wel ziet men er de heuvelen en dalen met het gouden koren in rijken overvloed bedekt.

„ Sommige bijzonderheden in het

„Boek van Job doen denken, dat „het land van Uz wel niet gelegen „kon zijn in Mesopotamië“, zegt de geleerde reiziger. Ook wij zijn van meening, dat men de landstreek of stad *Hus* (Vulgaat) niet tusschen Euphraat en Tigris maar veel eer in het Syrische gedeelte van Azië zou kunnen zoeken. „De gesteldheid van „de dieren en de levenswijze der „menschen hier te Susa komen overeen met hetgeen daaromtrent beschreven is in het boek des Oudvaders. De huizen, waarvan de „muren nog bestaan, waren gebouwd van groote donkere lavasteenen, waarmede overigens geheel het land bedekt is. Thans „doorkruisen gewapende benden Beduïnen, Drusen, Turkomanen en „en Hoerden het land en vermoorden elkander met de grootste onpartijdigheid. De ongelukken (het „beroofd worden van have en vee en „familieleden), die Job zijn overkomen, gebeuren waarschijnlijk nog „dikwijls bij het Turksch gouvernement achter onbreuk of de goede „wil of de macht om zulks te voorkomen. De Maugonen, die tegenwoordig de inwoners tegen het hoofd „der Pascha's en Turken aanheffen, „zijn zeker zoo verheven niet als die „van Job; maar in den grond dezelfde „en bijna in dezelfde taal, doch soms „gaan zij met de wonderlijkste Oostersehe verwenschingen gepaard. „Zelfs de mesthoopen, rond de ruïnen dezer aloude steden, behooren „nog niet tot de onherkenbare zaken, „welke ons hier uit het grijze verleden zijn overbleven.”

De Heer C. Gorsira was welverwend te Damascus aangekomen: een benijdenswaardig heerlijken tocht zou hij van daar ondernemen over Aleppo langs de boorden van den Euphraat naar de stad van den geweldigen jager en koning Nemrod—*Babylon*. De hemel behoeft en zegene verder den moedigen reiziger.

NEDERLAND.

Uit Wildungen meldt men aan het *Haagsche Dagblad*:

De gezondheidstoestand van het Koninklijk gezin laat niets te wensen over, waartoe het aangename weder, dat hier heerscht, zeker veel bijdraagt. Dagelijks gaat Z. M. op bepaalde uren naar de Victoria-Gezondheid, om het bronwater te gebruiken, en maakt daarna, in gezelschap van de Koningin en het Prinsesje, of met de heeren van het gevolg, flinke wandelingen. Rijden doet Z. M. niet, doch de Koningin doet met prinses Wilhelmina bijna elken voormiddag een rijtoer in de prachtige omstreken. De koninklijke equipage (Z. M. heeft paarden en rijtuigen herwaarts doen komen) baart in en om Wildungen veel opzien. Dikwerf ook maakt prinses Wilhelmina in haar ezelwagen rijtoertjes.

De villa, die door het koninklijk gezin bewoond wordt, is de „villa Gökkeke“, genaamd naar den eigenaar. Zij bevat 40 kamers, is vorstelijk ingericht en bevat alle mogelijke gemakken; de bediening enz. is uitmuntend, zoodat met grond mag gezegd worden, dat niets onbepoofd is gelaten om de koninklijke familie harer waardig te huisvesten.

Het gevolg, thans bij HH. MM. te Wildungen vertoevende, bestaat uit de dames jonkvrouwe Van de Poll, hofdame van H. M., miss Winter, gouvernante van H. K. H. prinses Wilhelmina, en de heeren generaal graaf Dumonceau, adjudant en secretaris des Konings, baron Sirtema van Grovestins, adjudant, baron Taets van Amerongen van Natowisch, kamerheer en jhr. Vegelin van Claerbergen, referendaris van Zr. Ms. kabinet.

—Het *Vaderland* wil weten, dat er in de laatste dagen meer dan eens dringende dépêches uit Indië zijn aangekomen om versterkingen van de legermacht aldaar; er wordt dien-tengevolge bij het leger zeer gewerkt op de indiensttreding bij het Indische leger.

BUITENLAND.

ROME.—Het Gouvernement heeft de noodzakelijkheid erkend van aalmoezeniers bij de troepen in Afrika. Twee priesters, die zich onder de wapenen bevinden ten gevolge der jongste militaire wetten, welke volstrekt geen uitzondering toelaten voor geestelijken, zullen deel uitmaken van de garnizoenstroepen in Afrika. Men heeft thans bepaald, dat deze twee priesters zullen beschouwd worden onbepaald verlof te hebben wat aangaat den militairen dienst, maar voor den tijd van den gewonen dienstplicht als aalmoezeniers, met den rang van tweede luitenant, bij het leger in Afrika zullen ingedeeld worden.

BERLIJN.—Keizer Wilhelm heeft om zijn ingenomenheid te betuigen met de geboorte van een Spaanschen troonopvolger, door den Duitschen gezant te Madrid aan den minister van Buitenslandsche Zaken den wensch kenbaar gemaakt, dat de personen, die veroordeeld zijn wegens het beledigen der Duitsche vlaggen vorigen jare, naar aanleiding van het geschil wegens de Carollinen, gratie ontvangen.

—Op den 24n Mei jl. overleed de Duitsche geschiedschrijver Leopold Von Ranke, geboren 21 Dec. 1795 te Wiehe in Thüringen. Tot onderwijzer opgeleid, werd hij in 1818 leeraar aan het gymnasium te Frankfurt en wijdde zich al vroeg aan de beoefening der geschiedenis. Reeds in 1824 gaf hij een werk uit over de Romaansche en Deutsche volken van 1494—1535. In 1825 werd hij hoogleeraar in de geschiedenis aan de universiteit te Berlijn en deed in het volgende jaar in het belang van zijn vak op kosten der regering een reis naar Weenen en Italië. Deze reis duurde 4 jaren, en hij vond o. a. de bekende Venetiaansche gezantschapsberichten. In zijn vaderland teruggekeerd schreef hij achtereenvolgens een groot aantal geschiedkundige werken, ook bijdragen in allerlei tijdschriften. Hij was o. a. de stichter der *Jahrbücher des Deutschen Reichs unter den Saksischen Haas*. Natuurlijk vertoonde Ranke zich als den Protestantischen geschiedschrijver, maar tegenover de Katholieken heeft hij een zeer zeldzame onpartijdigheid aan den dag gelegd, hen o. a. verdedigend tegen de Maagdenburgsche Eeuweschrijvers en den weg gebaand voor de nieuwere historie-critiek, die de Katholieke waarheid in zoo heerlijk licht plaatst. Reeds in 1886 verscheen te Leipzig een uitgave zijner toenmalige werken in 45 deelen. De Koning van Pruisen benoemde hem in 1841 tot geschiedschrijver van zijn huis en de Koning van Beieren tot voorzitter der Historische commissie te München. In 1855 werd hij in den adelstand opgenomen en op zijn 50 en 60-jarig feest en zijn 90sten verjaardag door Duitschland en de geheele wereld vereerd. Zijn verlies is schier onherstelbaar te noemen: in algemeene kennis der geschiedenis had hij zijn weerga niet.

ST. PETERSBURG.—De Russische pers wijdt aan de verbannings-ziekte waaraan de Fransche radicalen lijden, eenige artikelen.

Het *Journ. de St. Petersburg* is ten hoogste verwonderd dat men in Frankrijk aan den onpolitieken maatregel der verbanning van de prinses van Orleans durft denken. Het blad acht een dergelijken stap door niets gewettigd.

De *Nowaja Wremja* gelooft, dat als het Fransche gouvernement tot dien maatregel overgaat, het de sympathie, die in grootere of mindere mate andere natieën tegenover de republiek koesteren, zal verliezen. Het Russische blad acht den maatregel hoogst bedenkelijk op het oogenblik dat de betrekkingen

tusschen Duitschland en Frankrijk eerder gespannen dan wel hartelijker dreigen te worden.

BRUSSEL.—De uitslag van de verkiezingen voor de Provinciale Staten is den Katholieken gunstig geweest: van de 313 zetel wonnen zij er 178, de Liberalen 116.

Janson heeft bij de herstemmingen een nieuwe en zeer belangrijke overwinning te Brussel behaald. Er moesten 10 herstemmingen plaats hebben voor even zooveel leden der Provinciale Staten. Gekozen zijn 8 radicalen en slechts 2 liberalen. De beide laatste waren aftredende leden; onder de 8 radicalen waren 5 afr. leden en 3 nieuwe.

Het doctrinaire liberalisme is dus te Brussel verschrikkelijk geslagen: de radicalen zijn er baas.

—Het anarchistisch blad „Ni Dieu, ni Maître“ houdt op te verschijnen. Daar de redactie te Brussel geen drukker meer kon vinden, is het laatste nummer te Genève uitgekomen.

MADRID.—Z. H. de Paus heeft bij gelegenheid van den H. Doop van zijn koninklijk petekind aan de Koningin-regentes een gouden kroon laten overhandigen, met het wapen der familie Pecci en met kostbare edelgesteenten bezet.

Koningin Christina en de Jonge Koning.

Omrent den jongen Koning en diens moeder wordt aan *Daily News* uit Madrid door eene dame van het Hof geschreven:

„Het is geen etiquette voor een koningin van Spanje, om haar eigen kind te zoogen, en Maria Christina moest zich dat genoeg bij haar twee eerste lievelingen ontzeggen. Toen zij haar eerste kind, de kleine Mercedes, wilde zoogen, verzocht zij dringend dat men 't haar zou toestaan, maar met een zuchten drang wist men de jonge moeder te beduiden dat zij daartoe niet sterk genoeg was. Zij overhandigde toen het lieve wichtje met een zucht aan de min uit het gebergte, die zoo donker van tint en door de zon verbruind was, dat men haar in het paleis de Afrikaansche noemde.

„Toen de minister Sagasta den pasgeboren Koning aan al de hoogwaardigheidsbekleeders, die hem in het aan de kraamkamer belendend vertrek opwachten, getoond had, legde hij het aardige jonkje weer in de armen der hertogin Medina de Las Torres. Deze dame, die een groote gunsteling van de Koningin is, droeg den zuigeling naar zijn moeder en sprak tot haar: „Kus uw Koning!“ Maria Christina gaf haar eenigen zoon een langen, innigen kus en zeide met tranen in de oogen: „Wanneer iets mij schadeloos kan stellen voor alles wat ik geleden heb, dan is het de geboorte van mijn zoon.”

„De twee kleine prinsessen Mercedes en Teresa waren opgetogen van blijdschap, een kleinen broeder te hebben, en vroegen haar Engelsche bonne „wie haar broertje gezonden had.“ Zij klaptten in de handjes, toen men haar antwoordde: „Uw papa heeft hem uit den Hemel gezonden.”

„De nieuwe Koning is een flink, gezond kind. Hij heeft een vrij donkere ge-laatstkleur, en toen Don Mateo Prascides Sagasta den spartelenden kleine op zijn arm droeg, zette hij een keel op, dat de deftige eerste minister er haast verlegen mee was en een allermalst figuur maakte.

„De wieg van den kleinen Koning is hoogst eenvoudige. Maria Christina houdt van alles wat eenvoudig is. Dikwijls zat zij 's avonds kleine kleertjes voor haar kind te maken en werd hierin nu en dan geholpen door haar schoonzusters, de Infanten Isabel en Eulalia.

„De Paus zond zijn petekind een prachtige doopjurk, door Italiaansche dames vervaardigd; maar koningin Christina wenschte dat haar zoon ten doop werd gehouden in het lange kanten gewaad, dat zijn vader Alfonso XII, bij zijn doop, eerst 29 jaar geleden, droeg. Zij liet dit doopkleed voor

die plechtigheid reeds eenigen tijd geleden in orde maken. Het prachtige geschenk van den Paus zal nu bij een andere gelegenheid worden gedragen, misschien op den dag dat de Koning voor de eerste maal in het publiek verschijnt.”

NOTICIA.

Guerra contra Clericalnan.

Despues di lo ke a sosode den Camaranan di Hoelanda coe nengamentoe di parti di Catolicanan huntoe coe otro anti-liberalnan pa accepta enmendacion den Grondwet, mientras asunto di Openbaar Onderwijs no ta areglar manera nan kier, koe ta: manera husticia i derecho ta reclama, ta parcee koe, apesar di toer esfuerzo impotentenan di Union i sociedad liberalnan i di logienan, i liberalismo hoelandes no por descubri otro divisa pa su lucha, otro liga comun pa su adeptonan, sino „guerra contra clericalnan.“ Na vispera di eleccionnan pa Tweede Kamer, koe lo mester a toema lugar dia 15 di e luna-aki, toer órgano liberalnan di Hoelanda, no solamente ta excitannan partidarianan na toema parti den eleccion, ma nan toer ta moestra clericalnan como e enemigoe comun, contra cual liberalnan meste dedica toer nan influencia, toer nan forza.

Un di e órgano liberalnan-ai, *Vaderland*, ta espresé den e terminannan-aki:

„Clerical ó liberal, esai meste ta i lo ta atrobé divisa di eleccionnan di awor.

„E biaha-aki mas koe nunca.

„Si liberalismo reducié simplemente na anticlericalismo, nos sabi masjar bon, koe e palabra-ai lo no ta sino un sonido fofó. Nos sabi koe negligencia di liberalnan tabata masjar grandi, i koe hopi anja largonnan a ocupa nan den toer sorto di disputa, sin corda di coeminaa un politica di reforma. Ma nos sabi tambe, koe awor no ta momentoe pa saca toer diferencia bieuwnan i extende nos muchoe riba e puntonan secundario di diferencia. Nos sabi koe, si partido liberal kier bira partido di reforma atrobé, promer exigencia ta, koe é sea majoria. Nos sabi koe lucha contra e enemigoe comun lo ta fuerte; koe toer nos resortenan mester ta poner na movimiento, i koe nos no por faltá ningun forza liberal den e lucha-aki. I nos sabi tambe koe den adversidad liberalnan a uni nan mas estrechamente, i koe, si toer senjalnan no ta ganja nos, liberalnan toer tin bao di nan bista e caminda koe nan meste sigi.”

Si ta berdé koe e excitacion-ai di *Vaderland* ta moestra palpablemente koe toer movimiento di liberalnan den eleccion ta contra clericalnan, no ménos clá toer hende por leza den su „espresion entusiastanan, e miedoe, koe tendencianan favorable pa partido antiliberal ta inspira e luchadornan contra „e enemigoe comun.”

Un desgracia.

E brik Ingles conócir aki coe nomber di *Curaçao chikito*, capitán J. H. Priest, a pega Dia Martis mei-anochi na Noord di Klein Curaçao, biniendo foi New-York pa aki. Como lamar tabata muchoe braboe, despues di un momentoe e barcoe a habri foi otro; afortunadamente su tripulacion por a salba, i un parti a jega aki dia Razon. Parti di carga i correspondencia tambe nan a logra di salba.

Biaha di nos compatriota Senjor C. Gorsira Mz.

Si semper nos ta comunica nos lezadornan coe satisfaccion toer distincion honroso, koe jioenan di Familianan di Curaçao ricibi na Universidannan di Europa ó di America, coe mees tantoe satisfaccion nos a sigi e importante biaha científico di nos compatriota Senjor C. Gorsira Mz. te aleuw-aja den regionnan di Oriente. Den su ultimo carta cabael a participa su intencion di biaha na Damasco i despues na e glorioso ciudadnan Babilonia i Ninive. Ma é mester a troca un parti di su

